

Gemensam utbildningsplan för
Fritidsledarutbildningen i Sverige

2017

Inledning	3
Fritidsledarskolorna – bakgrund och förutsättningar	3
Yrkesroll och yrkesområde för fritidsledare	4
Utbildningens syfte	4
Mål	5
<i>Kunskaper</i>	5
<i>Färdigheter</i>	5
<i>Kompetenser</i>	5
Utbildningens omfattning och nivå.....	5
Utbildningens innehåll och utbildningsområden	6
Människans växande och livsvillkor - minst 10 veckor.....	6
Samhälle, fritidskultur och fritidsarbete - minst 10 veckor.....	7
Pedagogik och ledarskapsutveckling - minst 10 veckor.....	8
Fritidsarbetets metodik - minst 10 veckor.....	8
Fritiden som forskningsfält – minst 10 veckor.....	9
Pedagogisk professionell utveckling minst 12 veckor.....	10
Lokal fördjupning - minst 10 veckor.....	11
Lokal utbildningsprofil - 8 veckor.....	11
Kvalitetsutveckling och kvalitetssäkring	11
Behörighetskrav	11
Urval och antagning.....	12
Utbildningsbevis	12
Övergång mellan fritidsledarskolor	12
Deltagares rättigheter	12
Riktlinjer för lokal utbildningsplanering	13
Lokal utbildningsplan.....	13

Inledning

Fritidsledarutbildning är en eftergymnasial yrkesutbildning förlagd till folkhögskola. Utbildningen förutsätter grundläggande behörighet för yrkeshögskolestudier samt minst svenska 2 eller svenska som andraspråk 2. Dessutom krävs erfarenhet från fritidssektorn eller relevant yrkesområde.

Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund samt beprövad erfarenhet och förankras i deltagarnas egen livsvärld. Utbildningsområden bearbetas enligt folkhögskolans tradition, genom erfarenhet och forskning, gestaltning och analys, teori och praktik.

Folkhögskolan är en del av den fria och frivilliga folkbildningen. Folkhögskolans övergripande bildningsmål gäller även för yrkesutbildningen till fritidsledare:

Statens stöd till folkbildningen ska ha till syfte att:

- stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin,
- bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen,
- bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället, och
- bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet. (Förordning (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen §1)

Fritidsledarskolorna – bakgrund och förutsättningar

Fritidsledarskolorna är en samarbetsorganisation för folkhögskolor med fritidsledarutbildning i Sverige. Fritidsledarskolorna samverkar kring styrdokument för lokal utbildningsplan; *Gemensam utbildningsplan för fritidsledarutbildning i Sverige*, samt kring information, forskning, kvalitetssäkring, lärarfortbildning och seminarieverksamhet och till viss del produktion av litteratur.

Det svenska fritidsarbetet har sina rötter i folkrörelsernas ideella verksamheter med frivilliga ledarinsatser. Redan tidigt uppmärksammades fritidens värde som arena för gemenskap, engagemang och samhällsförändring. Särskilt viktigt blev ansvaret för barns och ungdomars fritid. Folkbildningsorganisationer erbjöd ledar- och medlemsutbildning för att utveckla verksamheter. Under 50-talet växte den kommunala fritidsverksamheten i omfattning, samtidigt som samhällets stöd till föreningslivet byggdes ut. Behovet av en specifik yrkesutbildning för ungdomsledare växte samtidigt som fler tjänster inrättades. Under 70-talet etablerades yrkesbenämningen, *fritidsledare*.

År 1969 föreslogs, genom dåvarande Skolöverstyrelsen (SÖ), en försöksverksamhet med ettårig ledarutbildning på folkhögskola. I början av 70-talet föreslogs en utvidgning av försöksverksamheten, men då departement och riksdag inte anvisade medel för denna utbildningsform tog folkhögskolorna själva initiativet att förverkliga förslaget.

År 1974 bildades, *samarbetsorganisationen för fritidsledarutbildning inom svensk folkhögskola* (SOF) som senare fick namnet *Fritidsledarskolorna*. Ett samverkans- och utvecklingsarbete mellan medlemsskolorna ledde fram till enhetliga behörighetskrav, gemensamt utbildningsbevis och gemensamma styrdokument.

År 1979 beslutade riksdagen att all fritidsledarutbildning skulle vara förlagd till folkhögskola. Utbildningen skulle vara jämställd med högskoleutbildning och omfatta 80 poäng. Då Skolö-

verstyrelsen (SÖ) lades ner beslutade riksdagen 1991 att fritidsledarutbildningen även i fortsättningen kan bedrivas av folkhögskola och att varje enskild skola har ansvar för utbildningens utformning. SÖ:s utbildningsplan upphörde därmed att gälla.

Denna föreliggande utbildningsplan har tagit sikte på att placera Fritidsledarutbildningen på nivå fem i Sveriges referensram för kvalifikationer (SeQF) och innehåller gemensamma utbildningsområden och mål som examinerade fritidsledare ska uppnå. Ett krav för få utfärda Fritidsledarskolornas gemensamma utbildningsbevis är att utbildningsplanen följs.

Yrkesroll och yrkesområde för fritidsledare

Fritidsledaren verkar i sitt yrkesutövande inom många olika områden i samhället, där det är viktigt att kunna möta en rad olika behov hos olika målgrupper, vilka i huvudsak är barn och ungdom. Det centrala är att möjliggöra en positiv fritid och att skapa trygga och fungerande relationer mellan människor i olika åldrar.

Fritidsledaren har en kultur- och socialpedagogisk yrkesroll där den speciella kompetensen ligger i att arbeta med informella och icke institutionaliserade läroprocesser i mötet med människors totala livssituation. Ofta arbetar fritidsledaren i en mångkulturell miljö vilket kräver kunskaper i att kommunicera på olika sätt.

Fritidsledarrollen präglas av ett främjande förhållningssätt där det är viktigt att, självständigt och i samarbete med kollegor, fokusera på människors inneboende resurser och stärka dessa för att möjliggöra en positiv utveckling. I samarbetet med andra yrkesgrupper är det fritidsledarens uppgift att utgå från människors möjligheter och att identifiera och stärka de faktorer som främjar sammanhang, delaktighet och mening.

Uppdraget som fritidsledare innebär att i fritidsarbete stärka människor, både som individ och samhällsmedborgare, och att lyfta fram fritidens värde och möjligheter för människors välbefinnande. Fritidsledaren är därigenom en resurs i folkhälsoarbetet. Fritidsledaren fungerar som en länk till samhället där mänskliga rättigheter och demokratiska processer är centrala i arbetet. Fritidsledarens uppdrag är att stärka människors deltagande i samhällsutvecklingen och öka deras delaktighet i kulturlivet. Fritidsledarens uppdrag kan därmed ses som folkbildande.

Fritidsledare är både en yrkes- och en utbildningstitel.

Utbildningens syfte

Utbildningen syftar till att utbilda fritidsledare för praktiskt pedagogiskt arbete inom ideell, offentlig och privat sektor. Arbetet handlar om att kunna initiera, analysera, leda och utveckla verksamheter utifrån individens och samhällets behov.

I utbildningen motiveras deltagarna att själva söka kunskaper och kritiskt granska dessa, och dra egna slutsatser. Utbildningen ska också skapa möjligheter till och intresse för fortsatta studier och forskning.

Mål

För fritidsledarexamen ska deltagaren visa sådan kunskap och färdighet som krävs för att självständigt arbeta inom områden där människors fria tid betonas. Deltagaren kan arbeta utifrån FNs deklARATION om de mänskliga rättigheterna och har en god inblick i hur FNs barnkonvention fungerar.

Kunskaper

Efter avslutad utbildning visar deltagaren goda kunskaper kring fritiden som arbets- och forskningsfält. Deltagaren är väl förtrogen med de processer som ingår i fritidsledarens dagliga arbete med att möta människor och att arbeta för att få dem att växa och utvecklas.

Det salutogena ledarskapet utgör en grund för fritidsledarens folkbildande arbete.

Fritidsledaren visar kännedom om närliggande arbetsfält och kan avgöra vad som ligger inom det egna fältet, och vad som tillhör andra fält.

Färdigheter

Examinerade fritidsledare har en god organisationsförmåga vilket innebär att kunna planera, utföra, utvärdera och vidareutveckla givna uppdrag. Fritidsledaren identifierar behov hos målgruppen samt visar förmåga att anpassa sin verksamhet efter målgrupp. Fritidsledaren kan kommunicera på ytterligare minst ett språk utöver svenska.

Kompetenser

Examinerade fritidsledare agerar som en positiv förebild och kan självständigt utföra arbetsuppgifter inom yrkesområdet. Fritidsledare känner till sitt behov av fortbildning och kan arbeta med sin egen professionella utveckling samt inhämtande av kunskaper som behövs i arbetet. I arbetet är fritidsledaren väl förtrogen med närliggande yrkesområden och känner till när dessa bör ta över arbetet. En examinerad fritidsledare samverkar med deltagarna i sin målgrupp och andra professioner på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

Utbildningens omfattning och nivå

Fritidsledarutbildningen är en eftergymnasial yrkesutbildning förlagd till folkhögskola och omfattar studier motsvarande minst 80 veckor på heltid.

Utbildningen är processinriktad, vilket innebär utbyte av tankar och idéer med andra deltagare, och krav på närvaro i utbildningens alla moment. Utbildningstiden är således en process där den personliga utvecklingen är central. Utbildningsbevis till fritidsledare kräver att deltagaren fullföljer en hel utbildning.

Flexibla studielösningar, såsom distansutbildningar, är också möjliga. Organisationen godkänner, efter prövning, om utbildningen uppfyller kriterier för fullständig fritidsledarutbildning och det gemensamma intyget kan utdelas. Deltagare som går en flexibel utbildning och samtidigt arbetar som fritidsledare kan efter särskild prövning få tillgodoräkna sig delar av arbetstiden i omfattningen av studierna.

Utbildningens innehåll och utbildningsområden

Fritidsledarutbildningen utgår från ett helhetsperspektiv på individ, grupp och samhälle där tvärvetenskaplighet, tillämpning och verklighetsnära studier eftersträvas. Fritidsledaryrket är brett och behöver möta såväl nutida utmaningar som kommande, varför mångfald och funktionsvariation i fritidsledarens målgrupp behöver beaktas. Fritidsledaren behöver i sitt yrkesutövande en god förståelse för nätbaserad kommunikation.

Nedanstående utbildningsområden utgör utbildningens totala innehåll och ska ligga till grund för den lokala utbildningsplanen. Utbildningsområden utgår från de verksamheter som fritidsledare har att förhålla sig till i sitt professionella arbete. Varje utbildningsområde omfattar minst 10-12 studieveckor. Ytterligare 10 veckor användas för att förstärka områden efter varje folkhögskolas prioritering och 8 veckor disponeras av varje skola till att antingen ytterligare utöka områden eller till att skapa en egen lokal profil.

Människans växande och livsvillkor - minst 10 veckor

Utbildningsområdet behandlar beteendevetenskapliga teorier och perspektiv såsom människans utveckling, uppväxt- och livsvillkor både som individ och samhällsvarelse. Begrepp som socialisation, identitet, integration, funktionsvariation och mångfald är centrala tillsammans med fritidskulturen i dessa sammanhang.

Kunskaper

Deltagaren förklarar principerna i människors utveckling, uppväxtvillkor, socialisation och livsvillkor samt hur individen är en samhällsvarelse.

Fritid, fritidskultur och fritidssociologi är områden som deltagaren använder för att motivera verksamhet där personlig utveckling och socialisation står i centrum.

Deltagaren för utifrån ett normkritiskt och analytiskt förhållningssätt diskussioner kring händelser i samhället lokalt och globalt.

Deltagaren skapar förutsättningar för människors utveckling oavsett ursprung, funktionsvariation eller mångfald.

Färdigheter

Deltagaren skapar utifrån en given målgrupp, oavsett sammanhang, en fritidsverksamhet som utgår från deltagarnas behov och önskemål vilket innebär att planera, utföra och identifiera behov.

Deltagaren identifierar diskrimineringsgrunder i verksamheten och bemöter dessa.

Deltagaren kommunicerar olika gruppers behov.

Kompetens

Utifrån beteendevetenskapliga teorier och perspektiv samt kunskap om människans utveckling, uppväxt- och livsvillkor som individ och samhällsvarelse identifierar deltagaren olika målgruppers behov samt planerar och genomför fritidsverksamhet. Deltagaren utgår från en värdegrund med ett normkritiskt förhållningssätt samt allas lika värde vid val av miljö och aktivitet som främjar en god fritidsverksamhet.

Samhälle, fritidskultur och fritidsarbete - minst 10 veckor

Utbildningsområdet behandlar samhällsvetenskapliga teorier och perspektiv utifrån både enskilda och grupper. Fokus ligger på möjligheter till makt, delaktighet, resurser och trygghet.

Demokratins ide och förverkligande i civilsamhället och politiska system är en viktig del i utbildningsområdet. Fritidsarbetets uppdrag och betydelse i ideell, offentlig såväl som privat sektor fördjupas.

Kunskaper

Deltagaren har förståelse för och insikt i enskilda och gruppers möjligheter med avseende på makt, delaktighet, resurser och trygghet.

Deltagaren använder sin medvetenhet om demokratins idé för analys av dess förverkligande i folkrörelser och politiska system

Deltagaren arbetar med kunskap och fördjupad förståelse för fritidsarbetets uppdrag.

Deltagaren reflekterar kritiskt över fritidsarbetets betydelse i ideell offentlig och privat sektor.

Deltagaren är förtrogen med relevant lagstiftning för yrkesområdet och kan samverka med andra arbetsområden och institutioner som arbetar med ungdoms- och fritidsfrågor.

Färdigheter

Deltagaren för demokratiska processer framåt där möte mellan politiska aktörer och civilsamhället sker i syfte att stärka medborgares egenmakt. Resonemang och analys av fritidsarbetets uppdrag utifrån politiskt styrda verksamheter liksom inom civilsamhället är centrala.

Deltagaren arbetar aktivt med empowerment där medborgarna själva är delaktiga i idéskapande, planering och organisering av aktiviteter. Utifrån en given ekonomisk ram göra budget och uppföljning.

Deltagaren redogör för hur fritidsaktiviteter inom några olika verksamhetsformer/områden planerats och genomförts (exempelvis öppen verksamhet, skola, omsorg, HVB-hem, föreningsliv - såväl på landsbygd som i storstad, samt i olika socioekonomiska miljöer) och vilken lagstiftning som styr de olika verksamheterna.

Kompetens

Deltagaren reflekterar kritiskt över fritidsarbetets betydelse i ideell, offentlig och privat sektor utifrån samhällsvetenskapliga teorier och perspektiv med insikt enskildas och gruppers möjlighet till makt och inflytande.

Deltagaren fördjupar demokratins idé och förverkligande i såväl civilsamhället som inom politiskt styrda system samt beskriver fritidsarbetets uppdrag.

Deltagaren överblickar andra institutioner och arbetsområden som arbetar med ungdoms- och fritidsfrågor samt känner till den lagstiftning som styr dessa.

Pedagogik och ledarskapsutveckling - minst 10 veckor

En humanistisk människosyn som grund för ett salutogent och demokratiskt ledarskap är utgångspunkten i fritidsledarens arbete. Pedagogiska teorier och modeller samt kunskaper om grupprocesser och grupputveckling är grundläggande för att kunna arbeta med förändringsarbete och projektmetodik. Det situationsanpassade ledarskapet innebär att fritidsledaren har möjlighet att styra sin verksamhet utifrån de förutsättningar som är för handen.

Kunskaper

Teorier kring KASAM (Känsla av sammanhang, Antonovsky) och mänskliga rättigheter är en utgångspunkt för att skapa engagemang och förståelse för andra.

Deltagaren analyserar situationer för att därefter anpassa ledarskapet och bygger och upprätthåller relationer. Dessutom känner deltagaren till gränserna för den egna professionen och vet när andra bör ta över.

Deltagaren kommer fram till sin egen pedagogiska grundsyn genom teori kring olika pedagogiska perspektiv och dess förankring i historien.

Deltagaren beskriver och kommunicerar och lyssnar aktivt vilket skapar förståelse för andra samt ger möjlighet att bygga och upprätthålla relationer. Genom att analysera situationer anpassas ledarskapet och verksamheten.

Färdigheter

Deltagaren redogör för några exempel på pedagogiska metoder och teorier och hur man kan omsätta dessa i praktiskt ledarskap.

Deltagaren visar hur man arbetar utifrån ett främjande perspektiv med gruppens välbefinnande i fokus och i faktiska situationer där ledaren är en demokratiförespråkare och försvarar och förklarar demokratins idé i relation till andra politiska system.

Deltagaren reflekterar, analyserar och utvärderar sitt främjande ledarskap.

Deltagaren arbetar i och leder grupper där grupprocesser och kommunikationsfärdigheter är centrala samt uppvisande av empatisk förmåga.

Färdigheter i projektmetodik och utveckling av ett entreprenöriellt tankesätt är genomgående i arbetet.

Kompetens

Deltagaren arbetar utifrån en humanistisk människosyn med ett salutogent och demokratiskt ledarskap. Pedagogiska teorier och modeller samt fördjupad kunskap om grupper och grupprocesser är grunden för förändringsarbete.

Deltagaren ser sitt eget och andras agerande utifrån socialpsykologiska teorier och etiska perspektiv och reflekterar över hur det vi gör och tänker påverkar hur resultatet blir.

Fritidsarbetets metodik - minst 10 veckor

Inom utbildningsområdet Fritidsarbetets metodik är utgångspunkten att arbeta med hur fritidsverksamhet skapas utifrån en given målgrupp, oavsett sammanhang, som utgår från delta-

garna i verksamhetens behov och önskemål. Här bearbetas hur givna uppdrag kan omsättas i konkret verksamhet. Att analysera, utvärdera och vidareutveckla metoder är centrala delar i utbildningsområdet.

Kunskaper

Deltagaren beskriver olika nätverk och kontaktvägar inom fritids- och ungdomssektorn och kan ge exempel på hur en ideal samverkan kan fungera inom området samt förklarar den öppna fritidsverksamhetens specifika villkor.

Deltagaren visar specialiserade kunskaper om olika metoder och verktyg som är användbara i olika fritidsverksamheter, exempelvis lekar, samarbetsövningar, spel, fritidsaktiviteter samt andra gemensamma övningar men har också kunskap om material och verktyg för att genomföra ovanstående.

Genom olika verktyg för att söka kunskap om målgrupper och deras fritidsstilar samt kunskaper om informellt och icke-formellt lärande anpassar deltagaren olika aktiviteter.

Deltagaren formulerar projekt och projektansökningar.

Färdigheter

Deltagaren arbetar med den öppna verksamhetens specifika metoder samt med att inspirera till olika typer av fritidsverksamhet.

Deltagaren omsätter givna uppdrag i konkret verksamhet genom att analysera, utvärdera och vidareutveckla metoder. Exempel på detta kan vara förutsättningar för jämställda verksamheter, demokratiska och normkritiska arbetsmetoder och förhållningssätt

Deltagaren driver projekt samt reflekterar, analyserar och utvärderar projektdriven fritidsverksamhet och med hjälp av kvalitativa och kvantitativa uppföljningsmetoder och utifrån resultatet gör eventuella nödvändiga förändringar.

Kompetens

Deltagaren visar kompetens att i såväl generella som i specifika arbetsmetoder, utifrån en given målgrupp, oavsett sammanhang, skapa en fritidsverksamhet som utgår ifrån målgruppens behov och önskemål. Deltagaren kan tolka givna uppdrag och omsätta dessa till konkret praktisk verksamhet.

Deltagaren samverkar med institutioner som har givna uppdrag inom fritids- och ungdomssektorn liksom civilsamhällets aktörer.

Fritiden som forskningsfält – minst 10 veckor

Utbildningsområdet innehåller grunderna i såväl kvalitativa som kvantitativa forskningsmetoder inom fritidsområdet vilka ska tillämpas i ett uppsatsarbete eller motsvarande. Genom introduktion till forskning inom fritids-, samhälls- och beteendevetenskapliga ämnesområdena skapa förståelse för forskning inom yrkesområdet.

Kunskaper

Deltagaren känner till och tar del av andras forskning och aktuella forskningsresultat samt överblickar vetenskapliga artiklar och olika forskningsmetoder.

Deltagaren tillämpar källkritik och textanalys samt värderar olika typer av forskning inom fritidssektorn.

Deltagaren visar kunskaper i forskningsprocessen olika steg inom kvalitativ och kvantitativ forskning.

Färdigheter

Deltagaren planerar, utför och redovisar ett eget forskningsarbete under handledning.

Deltagaren tolkar och förstår andras forskningsresultat och statistik samt värderar hur de har tagits fram.

Deltagaren presenterar relevanta forskningsresultat.

Kompetens

Deltagaren innehar ett självständigt, forskande och källkritiskt förhållningssätt, samt en analytisk förmåga. Under utbildningsområdet genomförs och skriftligt rapporteras ett forskningsrelaterat arbete som leder till vidare lärande och professionell utveckling. Deltagaren tolkar kvalitativ såväl som kvantitativ aktuell forskning inom de fritids-, samhälls- eller beteendevetenskapliga ämnesområdena.

Pedagogisk professionell utveckling minst 12 veckor

Utbildningsområdet Pedagogisk professionell utveckling innebär arbetsplatsförlagt lärande (APL). I utbildningen ingår minst 12 veckor handlett arbetsplatsförlagt lärande inom yrkesområdet. För att få en bra pedagogisk professionell utveckling är den lokala handledarens roll betydelsefull. Handledaren måste kunna visa på ett professionellt agerande och vara väl förankrad på sin arbetsplats. Därför ska handledaren helst inneha en utbildningsnivå minst motsvarande fritidsledarutbildning. Det arbetsplatsförlagda lärandet har lärare på den egna skolan knutet till sig och förbereds och bearbetas teoretiskt.

Området innebär en praktisk tillämpning av övriga utbildningsområden samtidigt som det fördjupar de teoretiska kunskaperna genom empiri.

Kunskaper

Under det arbetsplatsförlagda lärandet omsätts kunskaper från övriga utbildningsområden till praktisk verksamhet. Några områden som betonas extra är förmågan till områdesanalys, förtrogenhet med fritidens betydelse för människors livskvalitet samt KASAM och ett salutogent förhållningssätt.

Deltagaren har kännedom om olika organisationsformer, fackligt arbete samt ekonomiska förutsättningar för olika typer av verksamheter.

Färdigheter

Deltagaren planerar, genomför, analyserar, utvärderar och vidareutvecklar fritidsverksamhet med praktisk erfarenhet och olika teorier som grund. Deltagaren ger och tar emot relevant återkoppling på genomförda aktiviteter samt visar ansvarstagande gentemot arbetsplatsen och dess arbetsuppgifter.

Tillsammans med handledaren värderas olika didaktiska frågeställningar och deltagaren motiverar olika val kring metod och innehåll. Deltagaren genomför aktiviteter på ett säkert och

professionellt sätt, utifrån målgruppens behov i syfte att skapa en meningsfull fritid. De genomförda aktiviteterna dokumenteras skriftligt, från planering till genomförande och utvärdering.

Kompetens

Deltagaren visar kompetens att agera professionellt, under handledning, i befintlig verksamhet.

Deltagaren bemöter människor i olika situationer på ett empatiskt och relevant sätt med ett inkluderande förhållningssätt utifrån deras olikheter och livsvillkor. Deltagaren arbetar med ett främjande förhållningssätt till sina deltagare samt visar god medvetenhet om hur det egna förhållningssättet påverkar ledarskapet.

Deltagaren tolkar uppdrag och omsätter dessa till praktiska verksamheter.

Lokal fördjupning - minst 10 veckor

Varje skola väljer hur ytterligare 10 kursveckor fördelas mellan de utbildningsområden som berörs på utbildningen.

Lokal utbildningsprofil - 8 veckor

Varje enskild folkhögskola har möjlighet att ytterligare utvidga något av ovanstående utbildningsområden eller specialisera sin utbildning med ett program som tydligt knyter an till yrkesområdet och profilerar yrkeskompetensen.

Kvalitetsutveckling och kvalitetssäkring

Fritidsledarskolorna bedriver ett kontinuerligt utvecklingsarbete för att stärka utbildningens kvalitet. Det sker i huvudsak genom att;

- Skapa hållbara kontakter och samarbetsstrukturer med myndigheter, organisationer, studerande, arbetsgivare, forskare och universitet/högskolor
- Göra forskning och ny kunskap tillgänglig för utbildare, studerande och verksamma fritidsledare
- Höja lärarkompetensen genom fortbildning och forskningsanknytning
- Sträva efter att genomföra gemensamt forskningsprogram
- Vidmakthålla ett levande samtal om utbildningens folkbildningsanknytning
- Vid behov producera läromedel och informationsmaterial
- Genomföra gemensamt fastslagna kvalitetsredovisningar

Den lokala skolan prövar fortlöpande utbildningens kvalitet genom att genomföra den av Fritidsledarskolorna fastställda kvalitetsredovisning samt genom att forma ett lokalt program för utvärdering och kvalitetsarbete. Varje skola tar ansvar för uppföljning och förverkligande av överenskomna intentioner och demokratiskt fattade beslut.

Behörighetskrav

Fritidsledarskolorna prövar sökande efter följande behörighetskrav:

- 3 årig gymnasieexamen eller motsvarande med behörighet för yrkeshögskola och med särskild behörighet i svenska 2 eller svenska som andraspråk 2.

- Lämplighet för utbildningen och yrket som är styrkt genom referenser från erfarenhet av fritidssektorn eller yrkesområdet.

Sökande som vill åberopa andra kompetenser än formell behörighet kan gå vidare till individuell prövning av reell kompetens hos respektive folkhögskola. Om avsteg från behörighetskraven görs ska detta dokumenteras.

Urval och antagning

Varje skola sköter själv urval och antagning till utbildningen. Datum för ansökan samt besked om antagning fastställs gemensamt av Fritidsledarskolorna.

Utbildningsbevis

Fritidsledarskolornas gemensamma utbildningsbevis utfärdas av den enskilda skolan. Utbildningsbeviset kan endast utfärdas efter att utbildningens samtliga delkurser och moment är godkända. Den enskilda skolan kan komplettera utbildningsbeviset med dokument som beskriver lokala kursplaner och kursprogram.

Deltagare som önskar officiell översättning till annat språk av något eller några av dessa dokument, ansvarar själv för nödvändiga kontakter och kostnader.

Deltagare som vid studietidens slut inte godkänts i alla delar, äger rätt att erhålla utdrag över fullgjorda delar av utbildningen. Deltagare kan komplettera icke godkända moment inom en tvåårsperiod efter avslutad utbildning på den egna skolan. Efter denna tid avgör varje skola om möjligheter till komplettering finns eller om utbildningen måste göras om i sin helhet. Efter nödvändiga och godkända kompletteringar kan utbildningsbevis utfärdas.

Övergång mellan fritidsledarskolor

Deltagare som under utbildningens gång önskar byta skola kan ansöka om detta till den mottagande skolan. Denna bär ansvaret för utfärdande av utbildningsbevis på fullständig fritidsledarutbildning. Om de två utbildningarna tillsammans, i innehåll och omfattning, täcker samtliga utbildningsområden för fritidsledarutbildning, kan fritidsledarskolornas utbildningsbevis utfärdas.

Deltagares rättigheter

Deltagare som känner sig felaktigt behandlad och vill få sin sak prövad, vänder sig i första hand till den egna skolans ledning. Om deltagaren anser att den lokala skolan brustit i handläggningen av ärendet, kan man vända sig till Folkhögskolornas studeranderättsliga råd. (<https://www.folkhogskola.nu/Om-folkhogskolan/Studerandes-rattigheter/>)

Riktlinjer för lokal utbildningsplanering

Samarbetet i Fritidsledarskolorna och dess gemensamma utbildningsplan säkerställer en enhetlig utbildning med utrymme för specialisering och mångfald.

Lokal utbildningsplan

Varje enskild skola ska fastställa en lokal utbildningsplan som står i tydlig relation till de gemensamma utbildningsområdena och följer upp intentionerna i detta dokument. Den lokala utbildningsplanen är ett instrument för planering, presentation, utvärdering och värdering av utbildningen för såväl kursledning/lärare, deltagare, arbetsgivare och högskola/universitet.

En lokal utbildningsplan ska beskriva utbildningens:

- Syfte och mål
- Innehåll och pedagogiska arbetsformer
- Skolans organisering av moment eller delkurser
- Enskilda moment presenteras med:
  - mål
  - innehåll
  - omfattning
  - förväntade läroresultat (kunskaper, färdigheter och kompetenser)
  - redovisnings- samt examinationsformer
  - koppling till gemensamma utbildningsområden
  - Examinationskrav för utbildningen som helhet
  - Strukturer för studerandeinflytande och påverkansmöjligheter för arbetsgivare och intressenter inom yrkesområdet.
  - Struktur för lokalt kvalitetsarbete

Kopplingen mellan denna gemensamma utbildningsplan och de moment som finns i den lokala planen måste framgå tydligt.